

KULTURA | SZTUKA | HISTORIA | NAUKA | TRENDY | SIECI SPOŁECZNOŚCIOWE
CULTURA | ARTE | HISTORIA | CIENCIA | TENDENCIAS | REDES SOCIALES

VISTULARTE

DÍAZ

GAUCHO GAUCHO

LA POSTAL EN BLANCO Y
NEGRO DE ARGENTINA

CZARNO-BIAŁA POCZTÓWKA Z
ARGENTYNY

JUÁREZ

ZARAGOZA

EL GUARANÍ

ORIGEN Y EVOLUCIÓN
DE UNA LENGUA VIVA

POCHODZENIE I EWOLUCJA
ŻYWEGO JĘZYKA

LOS 3 PERSONAJES DEL 5 DE MAYO

3 POSTACIE Z 5 MAJA

www.vistularte.pl

PORTADA STRONA TYTUŁOWA

Cada 5 de mayo, México celebra la histórica victoria de las fuerzas mexicanas sobre el ejército francés, uno de los más poderosos de la época, en la Batalla de Puebla, en 1862. Este día no solo conmemora una gran victoria, sino que también es una ocasión para recordar a los hombres que lucharon por la soberanía de la nación. Entre ellos, destacan tres figuras claves: el General Ignacio Zaragoza, Benito Juárez y Porfirio Díaz. Cada uno desempeñó un papel fundamental en la defensa de México, y su legado sigue siendo un símbolo de valentía y resistencia.

Każdego 5 maja Meksyk obchodzi historyczne zwycięstwo sił meksykańskich nad armią francuską, jedną z najpotężniejszych armii tamtych czasów, w Bitwie pod Puebla w 1862 roku. Dzień ten nie tylko upamiętnia wielkie zwycięstwo, ale również stanowi okazję do przypomnienia sobie mężczyzn, którzy walczyli o suwerenność kraju. Wśród nich wyróżniają się trzy kluczowe postacie: generał Ignacio Zaragoza, Benito Juárez i Porfirio Díaz. Każdy z nich odegrał fundamentalną rolę w obronie Meksyku, a ich dziedzictwo nadal stanowi symbol odwagi i oporu.

CARTA EDITORIAL

LIST REDAKCYJNY

Bienvenidos a la primera revista digital en español y polaco un proyecto creado con pasión, ideas frescas y una visión global desde Polonia para el mundo.

Nace un nuevo espacio de encuentro, de conocimiento y de inspiración. Aquí hablaremos de lo que nos mueve, nos conecta y nos transforma: salud, ciencia, tecnología, arte, redes sociales, cultura y mucho más.

Esta revista es un puente entre lenguajes, culturas y maneras de ver el mundo. Queremos crear comunidad, compartir información de valor y abrir conversaciones que trasciendan fronteras.

¡Gracias por ser parte de este inicio!

La primera revista digital desde Polonia escrita en polaco y español. ¡Esto recién comienza!

Con cariño,
Equipo Editorial

Witamy w pierwszym cyfrowym magazynie w języku hiszpańskim i polskim, projekcie stworzonym z pasją, świeżymi pomysłami i globalną wizją z Polski na świat.

Powstaje nowa przestrzeń spotkań, wiedzy i inspiracji. Będziemy tutaj mówić o tym, co nas porusza, łączy i zmienia: zdrowie, nauka, technologia, sztuka, media społecznościowe, kultura i wiele więcej.

Ten magazyn to most między językami, kulturami i sposobami postrzegania świata. Chcemy budować społeczność, dzielić się wartościową wiedzą i otwierać rozmowy, które przekraczają granice.

Dziękujemy, że jesteś częścią tego początku!

Pierwszy magazyn cyfrowy z Polski, napisany po polsku i po hiszpańsku. To dopiero początek!

*Z serdecznymi pozdrowieniami,
Zespół redakcyjny*

El contenido no puede ser reproducido total o parcialmente sin citar la fuente y la liga a la página www.vistularte.pl

El contenido tiene fines informativos y de entretenimiento exclusivamente.

Las respuestas de entrevistas, contenido de los artículos particulares y los anuncios es responsabilidad exclusiva de los autores y los anunciantes y no refleja necesariamente el punto de vista de la revista **VISTULARTE** y **ALIVE TODAY FOUNDATION**.

El contenido de los anuncios publicitarios, así como el producto o servicio que ofrecen es responsabilidad exclusiva de cada anunciante.

(c) 2016-2025 ALIVE TODAY FOUNDATION.

Todos los derechos reservados.

¿Te interesa colaborar con nosotros?

Escríbenos un mensaje a vistularte@gmail.com

Zawartość nie może być powielana w całości lub w części bez podania źródła i linku do www.vistularte.pl

Zawartość służy wyłącznie celom informacyjnym i rozrywkowym.

*Odpowiedzi na wywiady, treść poszczególnych artykułów i reklam jest wyłączną odpowiedzialnością autorów i reklamodawców i niekoniecznie odzwierciedla poglądy magazynu **VISTULARTE** i **ALIVE TODAY FOUNDATION**. Za treść reklam, jak również za produkt lub usługę, które oferują, odpowiada wyłącznie reklamodawca.*

(c) 2016-2025 ALIVE TODAY FOUNDATION.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Chcesz z nami współpracować?

Wyślij nam wiadomość e-mail na adres vistularte@gmail.com

MAYO / MAJ 2025

KULTURA | SZTUKA | HISTORIA | NAUKA | TRENDY | SIECI SPOŁECZNOŚCIOWE
CULTURA | ARTE | HISTORIA | CIENCIA | TENDENCIAS | REDES SOCIALES

VISTULARTE

Esta revista electrónica es una creación de la Fundación "Alive Today Foundation".

Ten e-magazyn jest dziełem Fundacji "Alive Today".

<http://www.alivetoday.org>

KRS **0000651571**

NIP **6762518425**

FUNDADOR "ALIVE TODAY FOUNDATION"
Y GESTION "VISTULARTE"
ZAŁOŻYCIEL FUNDACJI "ALIVE TODAY"
I ZARZĄDZANIE "VISTULARTE"

Juan Walle

REDACCIONES ARTYKUŁY WSTĘPNE

Anna Kraus

Beata Sylwestrzak

Weronika Bazydło

ARTE Y DISEÑO GRÁFICO

PROJEKT ARTYSTYCZNY I GRAFICZNY Click to apply

Juan Walle

PUBLICIDAD

REKLAMA

vistularte@gmail.com

FOTOGRAFÍAS Y ANIMACIONES

FOTOGRAFIE I ANIMACJE

90% de nuestras fotografías y animaciones son realizadas con Inteligencia artificial (AI), así que los derechos son propiedad de Alive Today Foundation, en caso de lo contrario se dará el reconocimiento al fotógrafo.

90% naszych fotografii i animacji powstaje przy użyciu sztucznej inteligencji (AI), dlatego prawa autorskie należą do fundacji Alive Today Foundation; w przeciwnym wypadku, autorstwo zostanie przypisane fotografowi.

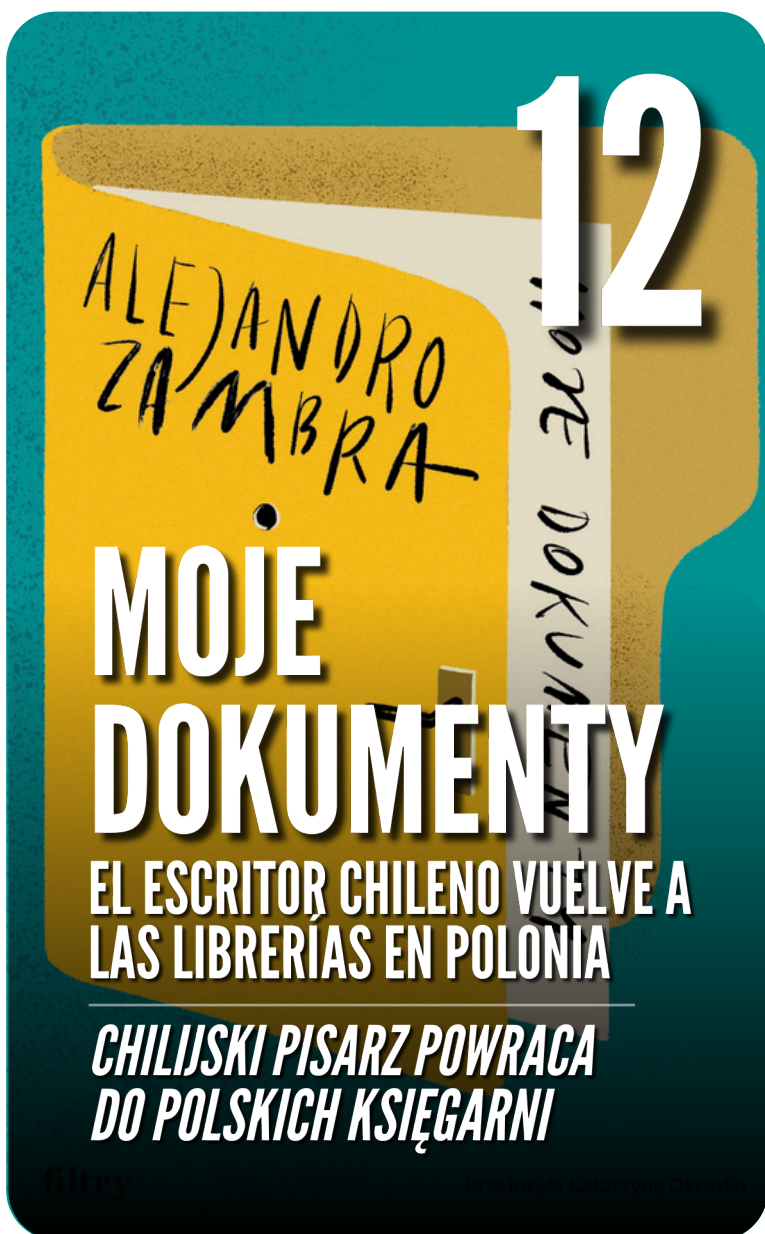

6

BRINDISI

Y EL CUERPO AEREO POLACO

I POLSKIE LOTNICTWO

12

ALEJANDRO
ZAMBRERA

MOJE DOKUMENTY

EL ESCRITOR CHILENO VUELVE A
LAS LIBRERÍAS EN POLONIA

*CHILIJSKI PISARZ POWRACA
DO POLSKICH KSIĘGARNI*

filtry

Przełożyła Katarzyna Olszewska

16

LOS 3 PERSONAJES DEL 5 DE MAYO

3 POSTACIE Z 5 MAJA

EL GUARANÍ

ORIGEN Y EVOLUCIÓN
DE UNA LENGUA VIVA

*POCHODZENIE I EWOLUCJA
ZYWEGO JĘZYKA*

24

HOLLYŁÓDŹ

LA CAPITAL DEL CINE POLACO

STOLICA POLSKIEGO KINA

30

BODAS SÁRMATAS

SARMACKIE GODY

5

NAJNOWSZY FILM REŻYSER
„TRUFLARZY”

GAUCHO GAUCHO

★★★★★
ZACHWYCAJĄCA OPowieść O ŚWIECIE PEŁNYM
FESTIVAL

LA POSTAL EN BLANCO Y
NEGRO DE ARGENTINA

CZARNO-BIAŁA POCZTÓWKA Z
ARGENTYNY

38

BRINDISI

Y EL CUERPO AEREO POLACO

I POLSKIE LOTNICTWO

Bríndisi: un rastro italiano poco conocido en la historia del levantamiento de Varsovia

Durante la Segunda Guerra Mundial, los polacos defendieron su patria con el apoyo de otros países. En la lucha por la independencia ayudaron entre otros los italianos. Vale la pena mencionar un lugar poco conocido pero significativo para el levantamiento de Varsovia: una ciudad en la región de Apulia, en el sur de Italia. A finales de 1943, unidades polacas llegaron a la ciudad de Bríndisi. En cooperación con los británicos, se organizaron allí bases para el envío de paracaidistas clandestinos – así llamados “Cichociemni” – a Polonia

Por orden de la Sección Especial del Estado Mayor del Comandante Supremo del 25 de octubre de 1943, se estableció la Base Polaca de Operaciones Aéreas (oficialmente: Polish Operations Section of Airborne Troops). En el aeropuerto de Bríndisi se encontraba el comando de la base, así como almacenes, talleres y el punto de partida para los saltos de los paracaidistas.

Paracaidistas del Ejército Nacional Polaco

¿Quiénes eran los llamados Cichociemni que eran enviados a Polonia? Eran soldados de las Fuerzas Armadas Polacas en Occidente, considerados una élite. Desde 1940 se los entrenaba en centros del Reino Unido.

Brindisi – mało znany włoski ślad w historii powstania warszawskiego

W czasie II wojny światowej Polacy bronili swojej ojczyzny przy wsparciu innych państw. W walce o niepodległość pomagali między innymi Włosi. Warto wspomnieć o mało znanym, lecz znaczącym – dla powstania warszawskiego – miejscu w regionie Apulia, na południu Włoch. Pod koniec 1943 roku polskie oddziały dotarły do miasta Brindisi. We współpracy z Brytyjczykami zorganizowano tam bazy przerzutu Cichociemnych do Polski.

Z rozkazu Oddziału Specjalnego Sztabu Naczelnego Wodza z 25 października 1943 roku powstała Polska Baza Przerzutów (oficjalnie: Polish Operations Section of Airborne Troops). Na lotnisku w Brindisi mieściło się dowództwo bazy, a także magazyny, warsztaty i punkt odprawy skoczków.

Spadochroniarze Armii Krajowej

Kim byli tzw. Cichociemni, których przerzucano do Polski? Byli to żołnierze Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, uważani za elitę. Od 1940 roku szkolono ich w ośrodkach w Wielkiej Brytanii. Kadra instruktorska składała się w większości, a czasem wyłącznie z Polaków. Od końca 1943 roku Cichociemni służyli m.in. we Włoszech w szeregach Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej.

12 listopada 1943 r. do włoskiej bazy dotarła grupa 65 żołnierzy, w tym 54 podoficerów i szeregowców oraz 11 oficerów. Kilka tygodni później, 22 grudnia, na lotnisko Campo Casale doleciały pierwsze samoloty polskiej 1586 Eskadry Specjalnego Przeznaczenia.

La mayoría del cuerpo de instructores estaba formado — y a veces compuesto exclusivamente— por polacos. A finales de 1943, los Cichociemni servían también en Italia en las filas de la Unión de Lucha Armada y del Ejército Nacional Polaco (Armia Krajowa).

El 12 de noviembre de 1943, un grupo de 65 soldados llegó a la base italiana, incluidos 54 suboficiales y soldados rasos, así como 11 oficiales. Pocas semanas después, el 22 de diciembre, llegaron al aeropuerto de Campo Casale los primeros aviones del Escuadrón Polaco 1586 de Misiones Especiales.

Bases italianas para soldados polacos

En la cercana localidad de Ostuni se creó otra base, donde se encontraba un centro de formación y expedición de los Cichociemni. En los alrededores de Brindisi también operaba la Base "Capri", encargada de organizar las comunicaciones por mensajería con Polonia y de reclutar polacos de los Balcanes para el Ejército Polaco.

Włoskie bazy dla polskich żołnierzy

W pobliskiej miejscowości Ostuni utworzono kolejną bazę, gdzie mieścił się ośrodek szkoleniowy i ekspedycyjny Cichociemnych. W okolicach Brindisi działała również Baza „Capri”, która odpowiadała za organizację łączności kurierskiej z Polską oraz rekrutację Polaków z Bałkanów do Armii Polskiej. W pobliskiej miejscowości Mesagne zlokalizowano Oddział Łączności Radiowej (kryptonimy: „Zora”, „Mewa”, „Jutrzenka”), który utrzymywał łączność z VI Oddziałem Specjalnym Sztabu NW w Londynie, Komendą Główną AK oraz Wydziałami Przerzutów Powietrznych w okręgach AK.

Te bazy na południu Włoch miały ogromne znaczenie – umożliwiały bowiem polskim żołnierzom szkolenia oraz przedostanie się do okupowanego kraju.

Szkolenia na południu Włoch

Dowódcą centrum szkoleniowego w Brindisi był płk Leopold Okulicki „Kobra”, uprawniony do rekrutowania kandydatów na Cichociemnych z jednostek 2 Korpusu Polskiego. W grudniu 1943 r. około 250 kandydatów przybyło z Kairu do Ostuni, gdzie 3 stycznia 1944 r. rozpoczęto szkolenie. Uczyli się oni działań sabotażowych i dywersyjnych, obsługi broni i materiałów wybuchowych.

Poznawali także strukturę Armii Krajowej, realia życia codziennego w okupowanej Polsce oraz działalność niemieckich władz okupacyjnych, aby móc odnaleźć się w realiach okupowanej ojczyzny.

Podczas kursu odprawowego każdy uczestnik tworzył „legendę”, czyli fałszywą tożsamość. Otrzymywał cywilną odzież i fałszywe dokumenty. Instruktorzy sprawdzali później ich gotowość do wykonania misji.

En la localidad vecina de Mesagne se instaló la Sección de Comunicaciones por Radio (con los nombres en clave: "Zora", "Mewa", "Jutrzenka"), que mantenía contacto con la VI Sección Especial del Estado Mayor en Londres, el Cuartel General del AK y las Secciones de Transporte Aéreo de los distritos del AK. Estas bases en el sur de Italia fueron de gran importancia: permitieron a los soldados polacos recibir formación y llegar al país ocupado.

Entrenamiento en el sur de Italia

El comandante del centro de formación en Brindisi fue el coronel Leopold Okulicki "Kobra", autorizado a reclutar candidatos a Cichociemni entre las unidades del 2.º Cuerpo Polaco. En diciembre de 1943, unos 250 candidatos llegaron de El Cairo a Ostuni, donde el 3 de enero de 1944 comenzó el entrenamiento. Aprendían técnicas de sabotaje y guerrilla, manejo de armas y explosivos. También se familiarizaban con la estructura del AK, la vida cotidiana en la Polonia ocupada y la actividad de las autoridades alemanas de ocupación, para poder desenvolverse en esas condiciones.

Durante el curso de preparación, cada participante creaba una "leyenda", es decir, una identidad falsa. Recibía ropa civil y documentos falsos. Posteriormente, los instructores evaluaban su preparación para cumplir la misión.

Loty Cichociemnych do Polski

Z lotniska w Brindisi wykonano 48 lotów z Cichociemnymi. W sezonie zrzutowym przeprowadzono 34 loty, z których 23 zakończyły się skokami. W ramach operacji „Odwet” wykonano 14 lotów, z czego 7 zakończyło się zrzutem. Po wybuchu Powstania Warszawskiego zadania się zmieniły – polskie załogi z 1586 Eskadry wspierane przez alianckich lotników z dywizjonów 148, 178 i 31, przeprowadziły liczne misje zaopatrzeniowe dla walczącej stolicy. Od 4 sierpnia do 14 września 1944 r. wykonano 97 lotów, podczas których utracono 16 samolotów. Poległo 112 lotników.

W marcu 1945 r. działalność Bazy w Brindisi została zakończona.

Vuelos de los Cichociemni hacia Polonia

Desde el aeropuerto de Bríndisi se realizaron 48 vuelos con Cichociemni. En la temporada de lanzamientos se llevaron a cabo 34 vuelos, de los cuales 23 terminaron en saltos. Como parte de la operación "Odwet" (Represalia), se realizaron 14 vuelos, de los cuales 7 terminaron en lanzamientos. Después del estallido del levantamiento de Varsovia, las tareas cambiaron: las tripulaciones polacas del Escuadrón 1586, apoyadas por aviadores aliados de los escuadrones 148, 178 y 31, llevaron a cabo numerosas misiones de suministro para la capital en lucha. Entre el 4 de agosto y el 14 de septiembre de 1944 se realizaron 97 vuelos, en los que se perdieron 16 aviones. Murieron 112 aviadores.

En marzo de 1945, se dio por finalizada la actividad de la Base de Bríndisi.

Memoria en Italia

Los italianos no han olvidado las acciones de las tripulaciones polacas. El 25 de noviembre de 2014, por iniciativa de la Fuerza Aérea Italiana, se descubrió una placa conmemorativa en la base de Campo Casale en Bríndisi, en homenaje a los polacos y aviadores aliados. Otras placas — dedicadas a los Cichociemni (2016) y a los aviadores caídos del Escuadrón de Bombarderos 301 (2018) — se colocaron cerca de la base y en el muro del aeropuerto de Bríndisi, respectivamente.

Aunque Bríndisi está a miles de kilómetros de Varsovia, se convirtió en testigo de la historia del levantamiento de Varsovia. La cooperación de los soldados polacos con los aliados — incluidos los italianos — influyó en el curso de la lucha por la liberación del país de la ocupación alemana. A pesar del paso del tiempo, la memoria de los héroes y de la solidaridad internacional sigue viva.

Pamięć we Włoszech

Włosi nie zapomnieli o działaniach polskich załóg. 25 listopada 2014 r. z inicjatywy Włoskich Sił Powietrznych odsłonięto w bazie Campo Casale w Brindisi tablicę upamiętniającą Polaków i lotników alianckich. Kolejne tablice – dedykowane Cichociemnym (2016) i poległym lotnikom z 301 Dywizjonu Bombowego (2018) – umieszczono odpowiednio w pobliżu bazy oraz na ścianie lotniska w Brindisi.

Chociaż Brindisi jest oddalone od Warszawy o tysiące kilometrów, to stało się świadkiem historii powstania warszawskiego. Współpraca polskich żołnierzy z aliantami – w tym z Włochami – miała wpływ na przebieg walk o wyzwolenie spod okupacji niemieckiej. Mimo upływu lat, pamięć o bohaterach i międzynarodowej solidarności jest nadal żywa.

Źródło: Instytut Pamięci Narodowej, anpibrindisi.it

Escrito por: **BEATA SYLWESTRZAK**

bluetravelers

Agencia
TURYSTYCZNA
CHILE - ARGENTINA

www.bluetravelers.pl

office@bluetravelers.pl

[Blue.travelers_Poland](https://www.instagram.com/Blue.travelers_Poland)

ALEJANDRO
ZAMBRANA

MOJE DOKUMENTY

MOJE DOKUMENTY

EL ESCRITOR CHILENO VUELVE A
LAS LIBRERÍAS EN POLONIA

*CHILIJSKI PISARZ POWRACA
DO POLSKICH KSIĘGARNI*

Alejandro Zambra (Santiago de Chile, 1975) es uno de los escritores más destacados de su generación en la literatura latinoamericana. En Polonia se dio a conocer gracias a la novela *Poeta chileno* (2020), traducida al polaco y publicada en 2022 por Wydawnictwo Filtry.

El crítico literario y traductor Krzysztof Cieślik afirmó sobre esta obra:

“Es una novela de Roberto Bolaño, si Roberto Bolaño tuviera sentido del humor. Puede que no haya fuegos artificiales estilísticos, pero es el tipo de literatura de altura por la que he estado luchando.”

**alejandro
zambra**

**chilijski
poeta**

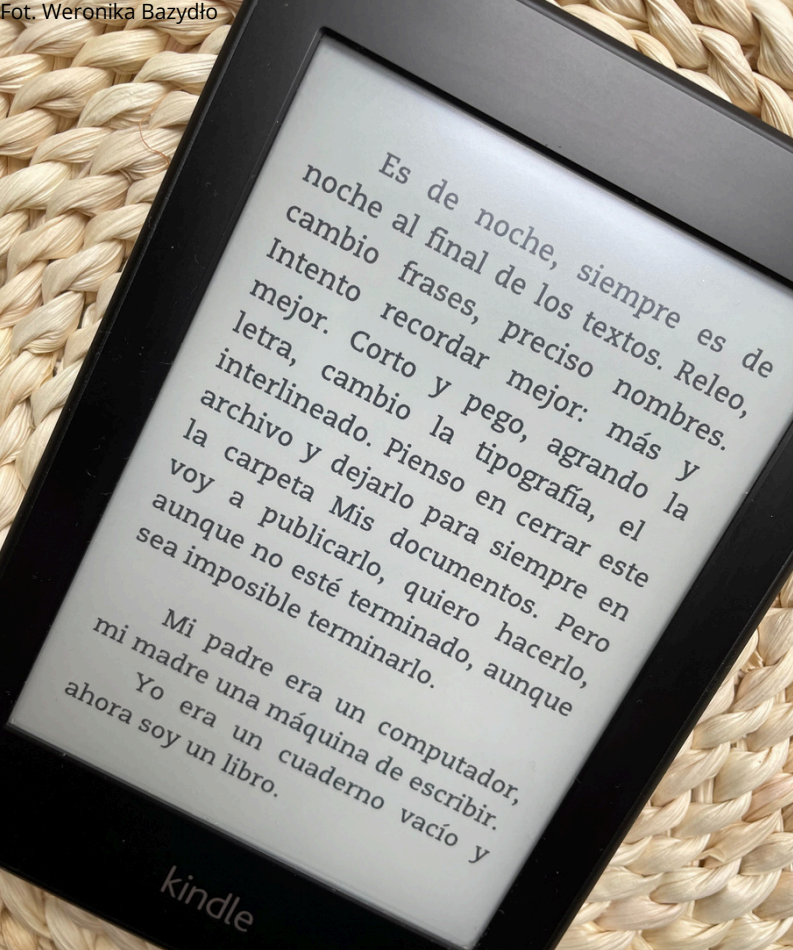
Fot. Wydawnictwo Filtry

Alejandro Zambra (Santiago de Chile, 1975) to pisarz chilijski, jeden z najważniejszych głosów literatury latynoamerykańskiej swojego pokolenia. W Polsce debiutował powieścią Czylijski poeta (tytuł oryg. El poeta chileno) z 2020 roku, która ukazała się w 2022 roku nakładem Wydawnictwa Filtry.

Krzysztof Cieślik, krytyk literacki i tłumacz, napisał o tej książce:

„Jest to powieść Roberta Bolaño, gdyby Roberto Bolaño miał poczucie humoru. Może nie ma tu fajerwerków stylistycznych, ale o taką literaturę wysokiego środka walczyłem.”

Teraz polscy czytelnicy przeżywają kolejną literacką ucztę – Wydawnictwo Filtry opublikowało zbiór opowiadań *Moje dokumenty* (oryg. *Mis documentos*), w przekładzie Katarzyny Ochrasko.

Zbiór jedenastu opowiadań pierwotnie ukazał się w Chile w 2013 roku, a już w następnym roku zdobył Nagrodę Literacką Miasta Santiago – jedną z najważniejszych prestiżowych nagród chilijskich. W 2014 roku znalazł się również na krótkiej liście Nagrody im. Gabriela Garcíi Márqueza, a w 2015 – Międzynarodowej Nagrody im. Franka O'Connora.

Llega ahora un momento muy especial para los aficionados de Zambra en Polonia: Wydawnictwo Filtry publica la traducción de *Mis documentos*, a cargo de Katarzyna Ochrasko.

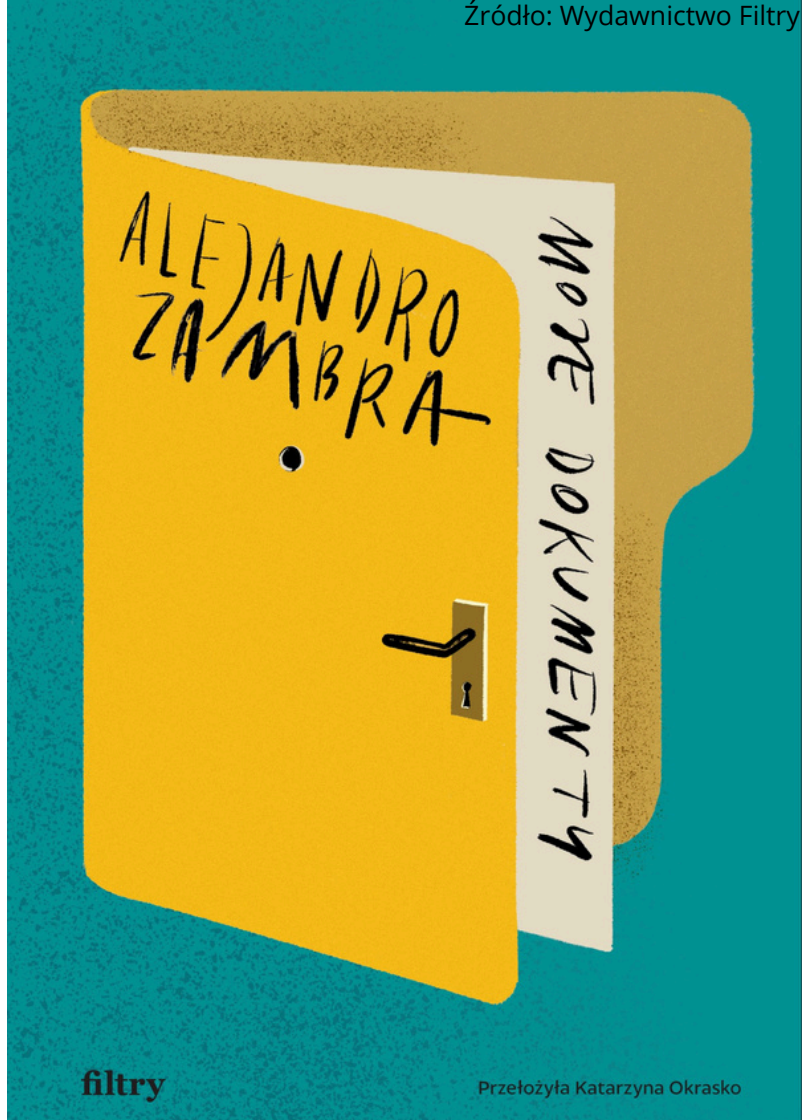
Esta colección de once relatos vio la luz en Chile en 2013 y, un año después, obtuvo el Premio Municipal de Literatura de Santiago, uno de los galardones más prestigiosos del país. Asimismo, fue finalista del Premio Hispanoamericano de Cuento Gabriel García Márquez 2014 y del Frank O'Connor International Short Story Award 2015.

En *Mis documentos*, Zambra nos invita a explorar su vida como si hojeásemos una carpeta digital llena de archivos personales. Cada microrrelato, escrito con un humor a veces sarcástico, deja al lector con una sonrisa y una curiosidad insaciable. El autor retrata la cotidianidad de la clase media tras la dictadura de Pinochet, entrelazando lo mundano con ambiciones artísticas y las difíciles decisiones que surgen entre el amor al arte y la necesidad de llegar a fin de mes. A lo largo de estos cuentos, Zambra reflexiona sobre temas como la masculinidad, la democracia y la construcción de relaciones en una nueva realidad social.

Narracja Zambry układa się niczym plik dokumentów w folder o nazwie "Moje dokumenty". Każdy tekst to samodzielna historia opowiedziana z charakterystycznym poczuciem humoru i odrobiną ironii, która wywołuje uśmiech i pobudza naszą ciekawość. Autor portretuje codzienne życie klasy średniej w Chile po upadku dyktatury Pinocheta, zestawiając je z marzeniami i ambicjami artystycznymi bohaterów. Przygląda się trudnym wyborom pomiędzy miłością do sztuki a potrzebą wiązania końca z końcem. Porusza tematy męskości, demokracji i relacji międzyludzkich w nowej, postdyktatorskiej rzeczywistości.

Escrito por: **Weronika Bazydło**

La edición polaca de *Mis documentos* sale a la venta en formato de tapa dura y en edición electrónica a partir del 7 de mayo de 2025. Ambos están disponibles en la web de Wydawnictwo Filtry, que mantiene un catálogo selecto de literatura polaca e internacional.

Premierę książki przewidziano na 7 maja 2025 – dostępna będzie zarówno w twardej oprawie, jak i w formie e-booka na stronie Wydawnictwa Filtry. Jednocześnie Wydawnictwo oferuje też szereg pozycji z literatury zarówno polskiej, jak i zagranicznej, co z pewnością zainteresuje miłośników ambitnej prozy.

A promotional image for the movie 'The Three Kings' (Los tres reyes). It features three men in formal suits standing in a grand, ornate hall with large arches. The man in the center is wearing a purple bow tie and has his hands clasped. The man on the left has a mustache, and the man on the right is looking slightly to the side. The text 'LOS 3 PERSONAJES DEL 5 DE MAYO' is overlaid in large white letters.

LOS 3 PERSONAJES DEL 5 DE MAYO

3 PERSONAJES DEL 5 DE MAYO

Cada 5 de mayo, México celebra la histórica victoria de las fuerzas mexicanas sobre el ejército francés, uno de los más poderosos de la época, en la Batalla de Puebla, en 1862. Este día no solo conmemora una gran victoria, sino que también es una ocasión para recordar a los hombres que lucharon por la soberanía de la nación. Entre ellos, destacan tres figuras claves: el General Ignacio Zaragoza, Benito Juárez y Porfirio Díaz. Cada uno desempeñó un papel fundamental en la defensa de México, y su legado sigue siendo un símbolo de valentía y resistencia.

Każdego 5 maja Meksyk obchodzi historyczne zwycięstwo sił meksykańskich nad armią francuską, jedną z najpotężniejszych armii tamtych czasów, w Bitwie pod Puebla w 1862 roku. Dzień ten nie tylko upamiętnia wielkie zwycięstwo, ale również stanowi okazję do przypomnienia sobie mężczyzn, którzy walczyli o suwerenność kraju. Wśród nich wyróżniają się trzy kluczowe postacie: generał Ignacio Zaragoza, Benito Juárez i Porfirio Díaz. Każdy z nich odegrał fundamentalną rolę w obronie Meksyku, a ich dziedzictwo nadal stanowi symbol odwagi i oporu.

General Ignacio Zaragoza: El Líder de la Victoria

El General Ignacio Zaragoza es uno de los nombres más recordados de la Batalla de Puebla. Nacido en 1829 en el estado de Coahuila, Zaragoza fue un brillante comandante que, con solo 33 años, lideró al ejército mexicano contra el imponente ejército francés, uno de los más poderosos de la época. El 5 de mayo de 1862, a pesar de las dificultades, las fuerzas mexicanas lograron una victoria inesperada que marcó un hito en la historia de la nación.

Zaragoza no solo fue un excelente estratega, sino que también encarnó el espíritu de la lucha por la independencia y la soberanía de México. Su famosa frase, "Las armas nacionales se han cubierto de gloria", resuena como un recordatorio de la valentía de los mexicanos frente a un enemigo aparentemente invencible. A pesar de su corta vida, pues falleció a los 34 años debido a una enfermedad, su legado perdura como un símbolo de lucha y patriotismo.

Generał Ignacio Zaragoza: Lider Zwycięstwa

Generał Ignacio Zaragoza to jedno z najbardziej pamiętanych imion w Bitwie pod Puebla. Urodzony w 1829 roku w stanie Coahuila, Zaragoza był wybitnym dowódcą, który w wieku zaledwie 33 lat poprowadził armię meksykańską przeciwko potężnej armii francuskiej, jednej z najpotężniejszych na świecie w tamtych czasach. 5 maja 1862 roku, mimo trudności, meksykańskie siły odniosły nieoczekiwane zwycięstwo, które stało się kamieniem milowym w historii kraju.

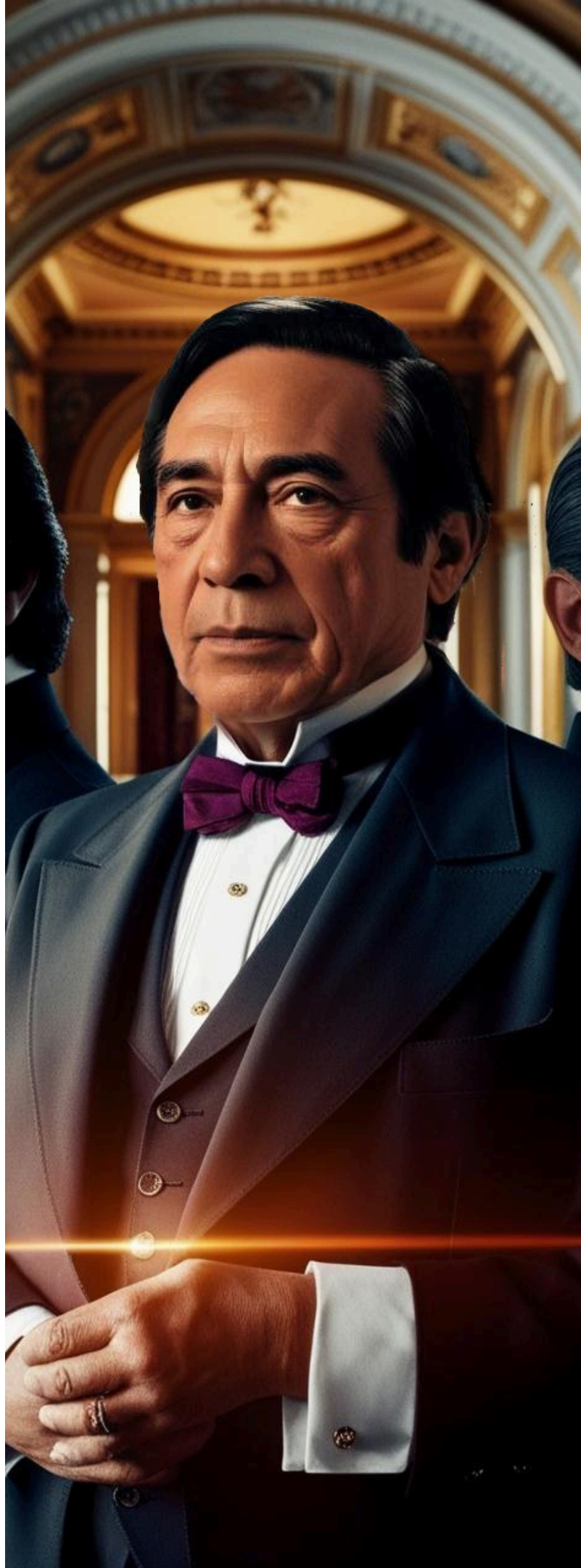
Zaragoza był nie tylko doskonałym strategiem, ale również ucieleśnieniem ducha walki o niepodległość i suwerenność Meksyku. Jego słynne słowa: „Broń narodowa pokryła się chwałą”, są przypomnieniem o odwadze Meksykanów w obliczu potężnego wroga, który wydawał się niepokonany. Pomimo krótkiego życia, ponieważ zmarł w wieku 34 lat na skutek choroby, jego dziedzictwo przetrwało jako symbol walki i patriotyzmu.

Benito Juárez

El Defensor de la Soberanía

Benito Juárez, conocido como el "Benemérito de las Américas", fue el presidente de México durante la intervención francesa. Originario de Oaxaca y de ascendencia zapoteca, Juárez tuvo una vida llena de desafíos. Como presidente, su principal objetivo fue defender la soberanía de México frente a las ambiciones extranjeras, especialmente las del Imperio Francés, que buscaba imponer a Maximiliano de Habsburgo como emperador de México.

La resistencia encabezada por Juárez fue fundamental para mantener la integridad de la nación. A pesar de la ocupación francesa y la presión internacional, Juárez no solo logró mantener la República en pie, sino que también promovió las reformas liberales que transformaron el país, como la separación de la Iglesia y el Estado y la implementación de la Ley de Reforma. Su lema "El respeto al derecho ajeno es la paz" sigue siendo uno de los principios más importantes en la política mexicana.

Benito Juárez **El Defensor de la Soberanía**

Benito Juárez, znany jako „Bohater Ameryk”, był prezydentem Meksyku podczas interwencji francuskiej. Pochodzący z Oaxaca i mający zapoteckie korzenie, Juárez miał życie pełne wyzwań. Jako prezydent jego głównym celem było obronienie suwerenności Meksyku przed zagrożeniami zewnętrznymi, szczególnie przed ambicjami Imperium Francuskiego, które chciało wprowadzić Maksymiliana Habsburga na tron cesarski Meksyku.

Opór, który przewodził Juárez, był kluczowy dla utrzymania integralności narodu. Pomimo francuskiej okupacji i międzynarodowej presji, Juárez nie tylko zdołał utrzymać Republikę przy życiu, ale także przeprowadził liberalne reformy, które przekształciły kraj, takie jak rozdział Kościoła od państwa i wdrożenie Prawa Reform. Jego hasło „Szacunek dla obcych praw to pokój” pozostaje jednym z najważniejszych zasad politycznych w Meksyku.

Porfirio Díaz

El General que Defendió y Gobernó

Porfirio Díaz, aunque más conocido por su largo gobierno, también fue una figura relevante en la lucha contra los franceses. Nacido en 1830 en Oaxaca, Díaz comenzó su carrera como militar y participó activamente en la defensa del país durante la intervención francesa. Fue uno de los generales más destacados en la Batalla de Puebla, luchando junto a Zaragoza y otros héroes nacionales. Su participación en la guerra le permitió ganar notoriedad y, con el tiempo, se convirtió en una pieza clave en la política de México.

Tras la victoria sobre los franceses, Díaz continuó su carrera militar y, con el tiempo, se convirtió en presidente de México, un cargo que ocuparía durante más de 30 años. Su gobierno fue polémico, ya que fue visto por muchos como dictatorial y represivo. Sin embargo, no se puede negar que su participación en la defensa del país durante la intervención francesa lo posiciona como uno de los héroes de la historia de México.

Porfirio Díaz: Generał, który Bronił i Rządził

Porfirio Díaz, choć bardziej znany z długiego rządzenia, był również istotną postacią w walce przeciwko Francuzom. Urodzony w 1830 roku w Oaxaca, Díaz rozpoczął swoją karierę wojskową i aktywnie uczestniczył w obronie kraju podczas interwencji francuskiej. Był jednym z najwybitniejszych generałów w Bitwie pod Puebla, walcząc u boku Zarazy i innych bohaterów narodowych. Jego udział w wojnie pozwolił mu zdobyć rozgłos, a z czasem stał się kluczową postacią w polityce Meksyku.

Po zwycięstwie nad Francuzami Díaz kontynuował swoją karierę wojskową, a z czasem stał się prezydentem Meksyku, urząd, który piastował przez ponad 30 lat. Jego rządy były kontrowersyjne, ponieważ był postrzegany przez wielu jako dyktator i represjonista. Niemniej jednak nie można zaprzeczyć, że jego udział w obronie kraju podczas interwencji francuskiej czyni go jednym z bohaterów historii Meksyku.

El Legado del 5 de Mayo

Cada 5 de mayo, México celebra la valentía y el espíritu de lucha de estos tres personajes históricos.

La Batalla de Puebla no solo representa una victoria militar, sino también una victoria moral para un país que luchaba por su independencia y soberanía.

Ignacio Zaragoza, Benito Juárez y Porfirio Díaz, cada uno a su manera, contribuyó a la defensa de México en un momento crucial de su historia.

Hoy, más de un siglo después, su legado sigue vivo en las generaciones que continúan luchando por un México más justo y libre.

El 5 de mayo es, por tanto, un día para recordar la importancia de la unidad, el coraje y el amor por la patria. Las victorias del pasado siguen siendo una fuente de inspiración para el presente y el futuro de México.

Dziedzictwo 5 Maja

Każdego 5 maja w Meksyku obchodzi się odwagę i ducha walki tych trzech postaci historycznych.

Bitwa pod Puebla nie tylko reprezentuje zwycięstwo militarne, ale również zwycięstwo moralne dla kraju, który walczył o swoją niepodległość i suwerenność.

Ignacio Zaragoza, Benito Juárez i Porfirio Díaz, każdy na swój sposób, przyczynili się do obrony Meksyku w kluczowym momencie jego historii.

Dziś, po ponad stu latach, ich dziedzictwo wciąż żyje w pokoleniach, które kontynuują walkę o sprawiedliwszy i wolny Meksyk.

5 maja jest zatem dniem, w którym przypomina o znaczeniu jedności, odwagi i miłości do ojczyzny. Przeszłe zwycięstwa wciąż stanowią źródło inspiracji dla teraźniejszości i przyszłości Meksyku.

MAKE UP
EVENTS & PARTIES

MAKIJĄŻ

NA IMPRESZY FIRMOWE

dobrogowskamakeup

WARSAW · POLAND

dobrogowska.studio@gmail.com

+48 510 787 964

Publicidad
REKLAMA
vistularte@gmail.com

Publicidad
REKLAMA
vistularte@gmail.com

Publicidad
REKLAMA
vistularte@gmail.com

Twój pomysł. Nasze wykonanie.

Projektujemy i wykonujemy
produkty dla firm – od
pomysłu po gotowy produkt.

Tworzymy tabliczki, logotypy,
oznaczenia i dekoracje do
wnętrz.

Laserowe detale, które pracują na Twoją firmę

Realizujemy zamówienia
z drewna, akrylu,
laminatu i innych
materiałów.

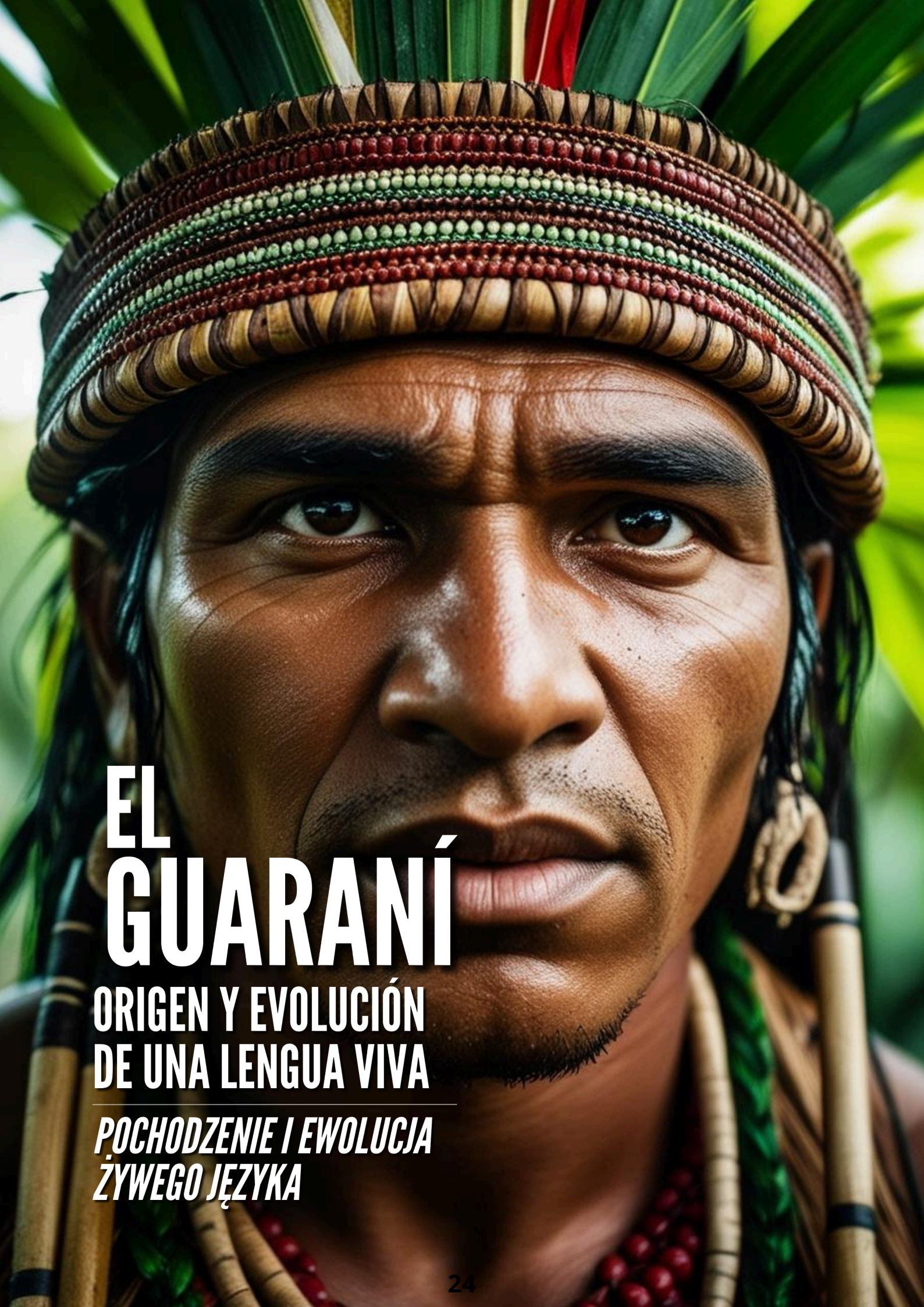
Doradzamy, projektujemy,
wycinamy wszystko po to, by
Twój biznes wyróżniał się
w detalach.

Kontakty

+48 730 629 751
perun.laser.cut@gmail.com
Warszawa, Poland

Instagram @mk.laser.art
Facebook @mk.laser.artpl
Tik Tok @mk.laser.art

EL GUARANÍ

ORIGEN Y EVOLUCIÓN
DE UNA LENGUA VIVA

*POCHODZENIE I EWOLUCJA
ŻYWEGO JĘZYKA*

El guaraní, una de las lenguas más significativas de América Latina, no solo se habla, sino que también forma una parte esencial de la identidad cultural de millones de personas, especialmente en Paraguay, pero también en partes de Argentina, Brasil y Bolivia. En este artículo exploraremos el origen del guaraní y su estado actual como lengua viva y vibrante.

Guaraní, jeden z najważniejszych języków Ameryki Łacińskiej, nie tylko jest mówiony, ale także stanowi istotną część tożsamości kulturowej milionów ludzi, szczególnie w Paragwaju, ale także w częściach Argentyny, Brazylii i Boliwii. W tym artykule przyjrzymy się pochodzeniu języka guaraní oraz jego współczesnemu statusowi jako żywego i dynamicznego języka.

Origen del Guaraní

El guaraní pertenece a la familia lingüística tupí-guaraní, que es una de las principales familias lingüísticas de América del Sur. Se cree que los pueblos que hablaban este idioma habitaron la región oriental de lo que hoy es Paraguay y partes de Brasil, Argentina y Bolivia, mucho antes de la llegada de los colonizadores europeos en el siglo XVI. Aunque existen diversas teorías sobre la formación exacta del guaraní como lengua, lo cierto es que sus raíces se encuentran profundamente conectadas con los pueblos indígenas de la región.

Los guaraníes, un grupo indígena originario del centro-sur de América del Sur, ya hablaban esta lengua cuando los españoles llegaron a la región en 1537. A pesar de la colonización, los guaraníes y otros pueblos indígenas no solo resistieron culturalmente, sino que también influyeron en la conformación de la lengua española, incorporando vocabulario y expresiones del guaraní en el castellano hablado en Paraguay y en otras áreas del Cono Sur.

Pochodzenie Języka Guaraní

Guaraní należy do rodziny językowej tupí-guaraní, która jest jedną z głównych rodzin językowych Ameryki Południowej. Uważa się, że ludy mówiące tym językiem zamieszkiwały wschodnią część dzisiejszego Paragwaju oraz części Brazylii, Argentyny i Boliwii, długo przed przybyciem europejskich kolonizatorów w XVI wieku. Chociaż istnieje wiele teorii dotyczących dokładnego powstania języka guaraní, pewne jest, że jego korzenie są głęboko związane z rdzennymi ludami tej części regionu.

Guarani, grupa rdzennych ludów pochodzących z centralnej i południowej Ameryki Południowej, mówiła tym językiem już w 1537 roku, kiedy Hiszpanie dotarli do regionu. Pomimo kolonizacji, Guarani i inne rdzenne ludy nie tylko stawiały opór kulturowy, ale także miały wpływ na kształtowanie się języka hiszpańskiego, wprowadzając słownictwo i wyrażenia z guaraní do hiszpańskiego używanego w Paragwaju i innych częściach Południowej Ameryki.

El Guaraní en la Actualidad

Hoy en día, el guaraní es hablado por más de 8 millones de personas en Paraguay, donde es uno de los dos idiomas oficiales, junto con el español. De hecho, Paraguay es el único país en el mundo donde el guaraní es hablado por una gran parte de la población, incluyendo aquellos que no pertenecen a la comunidad indígena original. El uso del guaraní es tan común que en las calles, mercados, familias y en muchos contextos institucionales, ambas lenguas –español y guaraní– se utilizan de manera complementaria.

La situación actual del guaraní es un testimonio de la vitalidad de las lenguas indígenas. En Paraguay, se enseña en las escuelas y se utiliza en el gobierno y en los medios de comunicación. Además, el guaraní es reconocido por la constitución paraguaya como un idioma oficial junto con el español, lo que asegura su inclusión en la administración pública, la educación y la legislación. Esto ha contribuido al fortalecimiento de la lengua y a la preservación de las tradiciones lingüísticas.

En cuanto a su estructura, el guaraní es una lengua aglutinante, lo que significa que las palabras se construyen combinando diferentes morfemas (unidades de significado). Esto le da al guaraní una gran flexibilidad y riqueza en cuanto a la creación de términos, lo que permite una gran precisión en la expresión. Además, la pronunciación es relativamente sencilla para los hispanohablantes, pues el guaraní tiene un sistema fonético claro y consistente.

Uno de los aspectos fascinantes de la lengua guaraní es su resistencia a la desaparición. Durante la colonización, mientras muchas lenguas indígenas fueron reemplazadas o marginalizadas, el guaraní logró perdurar no solo como lengua materna de los pueblos originarios, sino también como lengua franca en el comercio y en la relación con los colonizadores, incluso en los períodos posteriores de la historia.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że język guaraní skutecznie opiera się procesom zaniku, które dotknęły wiele innych języków rdzennych. Podczas gdy wiele języków rdzennych zostało zastąpionych lub marginalizowanych w wyniku kolonizacji, guaraní przetrwał nie tylko jako język ojczysty ludów rdzennego pochodzenia, ale także jako lingua franca w handlu i w relacjach z kolonizatorami, nawet w późniejszych okresach historii.

Guaraní Dziś

Obecnie język guaraní jest używany przez ponad 8 milionów ludzi w Paragwaju, gdzie jest jednym z dwóch oficjalnych języków, obok hiszpańskiego. W rzeczywistości Paragwaj jest jedynym krajem na świecie, w którym guaraní jest mówiony przez znaczną część populacji, w tym przez osoby, które nie należą do pierwotnych społeczności rdzennych. Użycie guaraní jest tak powszechne, że na ulicach, w sklepach, rodzinach i wielu instytucjach, oba języki – hiszpański i guaraní – są używane w sposób komplementarny.

Współczesna sytuacja języka guaraní stanowi świadectwo jego żywotności. W Paragwaju jest nauczany w szkołach i używany w administracji publicznej, mediach i innych obszarach życia publicznego. Ponadto guaraní jest uznawany przez paragwajską konstytucję jako język urzędowy obok hiszpańskiego, co zapewnia jego obecność w administracji państwowej, edukacji i legislacji. To przyczyniło się do wzmocnienia tego języka i zachowania tradycji językowych.

Jeśli chodzi o jego strukturę, guaraní jest językiem aglutynacyjnym, co oznacza, że słowa buduje się poprzez łączenie różnych morfemów (jednostek znaczeniowych). Nadaje to językowi guaraní dużą elastyczność i bogactwo w tworzeniu wyrazów, co pozwala na precyzyjne wyrażanie się. Dodatkowo, wymowa jest stosunkowo prosta dla osób mówiących po hiszpańsku, ponieważ guaraní ma przejrzysty i konsekwentny system fonetyczny.

Sin embargo, a pesar de su estatus oficial y su uso extendido, el guaraní enfrenta retos. En la actualidad, muchas personas en Paraguay, especialmente en áreas urbanas, utilizan predominantemente el español en su vida diaria. Esto ha provocado que, a pesar de su estatus legal, el guaraní no se hable de la misma manera que en el pasado, y que algunos sectores de la sociedad, particularmente los más jóvenes, vean la lengua con menos relevancia en un mundo globalizado.

Jednak pomimo swojego statusu urzędowego i szerokiego użycia, guaraní napotyka na pewne wyzwania. Współcześnie wiele osób w Paragwaju, szczególnie w miastach, używa głównie hiszpańskiego w codziennym życiu. Doprowadziło to do sytuacji, w której pomimo urzędowego statusu, guaraní nie jest używane w taki sam sposób jak w przeszłości, a niektóre środowiska społeczne, zwłaszcza młodsze pokolenia, traktują ten język jako mniej istotny w kontekście globalizacji.

El Guaraní en la Cultura y la Educación

A pesar de los desafíos, el guaraní sigue siendo un pilar cultural. En la música, la literatura y el cine, el guaraní continúa siendo una lengua vital y expresiva. Canciones populares, como las del grupo musical Los Kchiporros, y el escritor Augusto Roa Bastos, quien utilizó el guaraní en sus obras, demuestran el fuerte vínculo entre la lengua y la cultura paraguaya.

En el ámbito educativo, hay esfuerzos constantes por promover el guaraní. Instituciones educativas del país, desde la primaria hasta la universidad, implementan programas bilingües, asegurando que tanto el guaraní como el español se enseñen y se utilicen de manera efectiva. Este esfuerzo, apoyado por políticas públicas, tiene como objetivo preservar la lengua y garantizar que las futuras generaciones sigan hablando guaraní, no solo como un símbolo de su herencia, sino como una lengua viva y funcional en todos los aspectos de la vida moderna.

Guaraní w Kulturze i Edukacji

Pomimo wyzwań, guaraní wciąż jest fundamentem kultury. W muzyce, literaturze i kinie, guaraní pozostaje żywym i ekspresyjnym językiem. Popularne utwory muzyczne, jak te zespołu Los Kchiporros, oraz twórczość pisarza Augusto Roa Bastosa, który wykorzystywał guaraní w swoich dziełach, pokazują silny związek między językiem a kulturą paragwajską.

W obszarze edukacji podejmowane są stałe wysiłki na rzecz promowania guaraní. Instytucje edukacyjne w kraju, od szkół podstawowych po uniwersytety, wdrażają programy dwujęzyczne, zapewniając skuteczne nauczanie zarówno guaraní, jak i hiszpańskiego. Wysiłki te, wspierane przez polityki publiczne, mają na celu zachowanie języka i zapewnienie, że przyszłe pokolenia będą nadal mówić po guaraní, nie tylko jako symbol swojej dziedzictwa, ale jako żywy i funkcjonalny język w codziennym życiu.

Desafíos y Esperanzas para el Futuro

A pesar de los esfuerzos por preservar el guaraní, sigue enfrentando desafíos, especialmente debido a la globalización y la creciente homogenización lingüística. Muchos jóvenes tienden a asociar el guaraní con el campo y lo ven como una lengua menos "moderna" o útil en el contexto de la globalización.

Además, las políticas públicas, aunque progresistas, todavía tienen un largo camino por recorrer para garantizar que el guaraní no solo se preserve, sino que también se enriquezca y se utilice ampliamente en todos los ámbitos de la vida cotidiana.

No obstante, el futuro del guaraní es prometedor. A medida que aumentan los esfuerzos por revitalizar las lenguas indígenas a nivel global, el guaraní sigue siendo un ejemplo inspirador de resistencia cultural.

El hecho de que una lengua indígena sea hablada por una parte significativa de la población, en lugar de ser desplazada por el colonialismo lingüístico, demuestra la fuerza de la identidad guaraní y su capacidad para adaptarse a los tiempos modernos.

En conclusión, el guaraní no solo es una lengua indígena que ha sobrevivido a lo largo de los siglos, sino también una lengua viva, rica en historia, cultura y valores.

Hoy, como en tiempos pasados, el guaraní sigue siendo una voz poderosa que resuena en el corazón de la sociedad paraguaya, y su futuro depende de la acción continua para fortalecerlo y preservarlo para las futuras generaciones.

Wyzwania i Nadzieje na Przyszłość

Pomimo wysiłków na rzecz zachowania guaraní, język ten wciąż napotyka wyzwania, szczególnie w związku z globalizacją i rosnącą homogenizacją językową. Wielu młodych ludzi zaczyna postrzegać guaraní jako język związany z wsią i mniej „nowoczesny” lub użyteczny w kontekście globalizacji.

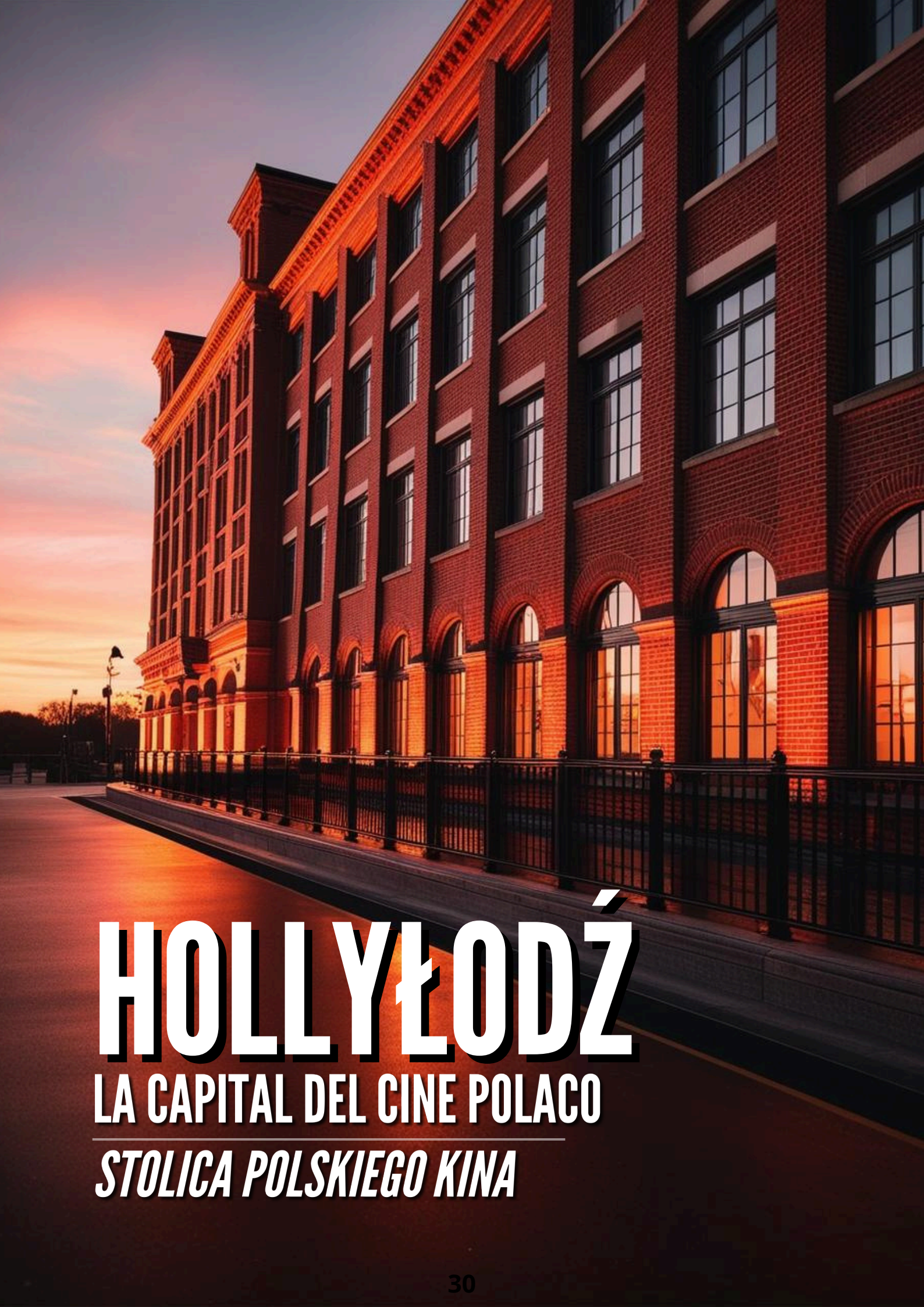
Ponadto, choć polityki publiczne są postępowe, wciąż pozostaje wiele do zrobienia, aby zagwarantować, że guaraní nie tylko przetrwa, ale również będzie się rozwijać i używane na szeroką skalę we wszystkich aspektach życia codziennego.

Jednak przyszłość guaraní rysuje się obiecująco. W miarę jak rosną wysiłki na rzecz rewitalizacji języków rdzennych na całym świecie, guaraní pozostaje inspirującym przykładem oporu kulturowego.

Fakt, że język rdzenny jest mówiony przez znaczną część populacji, zamiast zostać wyparty przez kolonializm językowy, pokazuje siłę tożsamości guaraní i jego zdolność do adaptacji do współczesnych czasów.

Podsumowując, guaraní to nie tylko język rdzenny, który przetrwał przez wieki, ale także żywy język, bogaty w historię, kulturę i wartości.

Dziś, tak jak w przeszłości, guaraní nadal jest potężnym głosem, który brzmi w sercu społeczeństwa paragwajskiego, a jego przyszłość zależy od ciągłych działań mających na celu wzmocnienie i ochronę go dla przyszłych pokoleń.

HOLLYŁÓDŹ

LA CAPITAL DEL CINE POLACO

STOLICA POLSKIEGO KINA

Los nombres de los directores polacos: Wajda, Polanski, Kieslowski son conocidos por todos los que se interesan por el cine. Sin embargo, no todo el mundo sabe que estos artistas se formaron en la misma universidad: la Escuela Nacional de Cine de Łódź.

Łódź es una de las ciudades polacas más grandes e interesantes. Experimentó un dinámico crecimiento a finales de los siglos XIX y XX gracias a la industria textil. Entonces se la llamaba "Manchester polaco". Las fábricas de Grohman, Scheibler o Poznański empleaban a cientos de trabajadores que producían telas de algodón.

Todo joven empresario soñaba con convertirse en el dueño de una gran fábrica. Los mecanismos para hacer carrera en Łódź fueron descritos brillantemente por Władysław Reymont en su novela "Tierra prometida".

Nazwiska polskich reżyserów: Wajda, Polański, Kieślowski znane są wszystkim, którzy interesują się kinem. Jednak nie wszyscy wiedzą, że tych artystów wykształciła ta sama uczelnia: Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa w Łodzi.

Łódź to jedno z największych i najciekawszych polskich miast. Dynamiczny rozwój przeżyła na przełomie dziewiętnastego i dwudziestego wieku dzięki włókiennictwu. Była wówczas nazywana polskim Manchesterem. W fabrykach Grohmana, Scheiblera czy Poznańskiego pracowały setki robotników wytwarzających tkaniny z bawełny.

Każdy młody biznesman marzył o tym, żeby stać się wielkim fabrykantem. Mechanizmy robienia w Łodzi kariery świetnie opisał w swojej powieści "Ziemia Obiecana" Władysław Reymont.

Anna Kraus

Tierra prometida

La novela cuenta la historia de tres amigos: un católico, un evangélico y un judío, que montan juntos una fábrica en Łódź y lo que están dispuestos a sacrificar por el negocio.

El autor muestra en profundidad las tensiones entre representantes de distintas naciones, religiones y clases sociales que viven en la ciudad industrial.

Ziemia obiecana

Powieść opowiada o trzech przyjaciółach: katoliku, ewangeliku i Żydzie, którzy zakładają razem fabrykę w Łodzi i o tym, co są w stanie poświęcić dla interesu.

Autor w dogłębny sposób pokazuje napięcia między przedstawicielami różnych narodów, wyznań i klas społecznych zamieszkujących przemysłowe miasto.

Hollyódź

Łódź apareció en el cine en los años 30, cuando se rodó aquí un melodrama protagonizado por las estrellas del cine polaco de la época, Jadwiga Smosarska y Eugeniusz Bodo. Sin embargo, no fue hasta la década de 1950 cuando Łódź se ganó su nombre como capital del cine polaco tras la apertura de la Escuela de Cine, el Estudio de Largometrajes y el Estudio de Pequeñas Formas Cinematográficas (Se-Ma-For). Hasta la fecha, se han rodado en Lodz más de 250 películas y series.

En 1974, Andrzej Wajda decidió hacer una adaptación cinematográfica de «La tierra prometida». Rodó la película en los palacios de Scheibler y Poznański, que ya funcionaban como museos, y en fábricas textiles que seguían en plena actividad. La película gustó mucho al público y recibió excelentes críticas de los expertos en cine. Además, fue nominada al Oscar. Hoy, 50 años después de su estreno, sigue viéndose con avidez en Polonia.

Hollyódź

W filmie Łódź pojawiła się w latach trzydziestych dwudziestego wieku, kiedy nakręcono tu melodramat z gwiazdami ówczesnego kina polskiego: Jadwigą Smosarską i Eugeniuszem Bodo. Jednak na miano stolicy polskiego kina zapracowała sobie dopiero w latach pięćdziesiątych po otwarciu Wyższej Szkoły Filmowej, Wytwórni Filmów Fabularnych i Studia Małych Form Filmowych (Se-Ma-For). Do dziś w Łodzi nakręcono ponad 250 filmów i seriali.

W 1974 roku Andrzej Wajda postanowił zekranizować "Ziemie Obiecane". Zdjęcia do filmu realizował w pałacach Scheiblera i Poznańskiego, które już wtedy pełniły funkcje muzealne oraz w fabrykach tekstylnych, które działały jeszcze pełną parą. Film spodobał się widzom i zebrał świetne recenzje krytyków. Co więcej był nominowany do Oscara. Dziś, po 50 latach od premiery, nadal jest chętnie oglądany w Polsce.

Anna Kraus

Ruta de la película

Si quiere saber más sobre la historia del cine polaco, diríjase al **Museo de Cinematografía**, situado en el antiguo Palacio Scheibler. Allí encontrarás una colección única de cámaras y videocámaras; numerosos carteles y pósteres de películas; escenografías y vestuario de algunas de las películas más taquilleras de Polonia.

Una parte única del museo es el «Palacio lleno de cuentos de hadas». Es una exposición dedicada a las películas de animación, en la que juegan juntas tres generaciones de espectadores: abuelos, padres e hijos. Se pueden admirar las marionetas utilizadas en las animaciones de Se-Ma-For, como el oso Uszatek, el pingüino Pik-Pok y la familia de la Momia. Los niños disfrutaban representando escenas de sus cuentos favoritos, mientras los adultos conocen los recuerdos de los creadores de las animaciones más queridas.

Szlak filmowy

Jeśli chcecie bliżej poznać historię polskiego filmu, wybierzcie się do **Muzeum Kinematografii**, które znajduje się w dawnym pałacu Scheiblera. Znajdziecie tam unikatowy zbiór aparatów fotograficznych i kamer; liczne plakaty i afisze filmowe; projekty scenograficzne oraz kostiumy z najbardziej kasowych polskich filmów.

Wyjątkową częścią muzeum jest "Pałac pełen bajek". To wystawa poświęcona filmom animowanym, na której wspólnie bawią się trzy pokolenia widzów: dziadkowie, rodzice i dzieci. Można tam podziwiać lalki wykorzystane w animacjach Se-Ma-Fora, m.in.: Misia Uszatka, Pingwina Pik-Poka, rodzinę Muminków. Dzieci chętnie odgrywają scenki z ulubionych bajek a dorośli zapoznają się ze wspomnieniami twórców kultowych animacji.

Anna Kraus

Anna Kraus

Anna Kraus

Anna Kraus

Anna Kraus

Anna Kraus

A dos pasos del Museo se encuentra la famosa **Escuela de Cine**, que puede admirarse desde el exterior, y el encantador parque "Źródlińska" donde se rodaron las románticas escenas de "Tierra prometida".

Łódź también tiene su **Callejón del Silbato** en la calle Piotrkowska. En el lado oriental están las estrellas de directores y directores de fotografía, mientras que en el lado occidental están las estrellas de actores. El primer actor en recibir su estrella en 1996 fue Andrzej Seweryn, conocido por "Tierra prometida".

Para los aficionados a Se-Ma-Fora se ha preparado una ruta **Łódź de cuento** que consta de diez monumentos que representan personajes de fábulas animadas. Entre ellos figuran: el osito Uszatek, el osito Colargol, el gorrión Cwirek y los gatos Filemón y Bonifacy.

Buscarlos es una interesante yincana.

*Dwa kroki od Muzeum znajduje się słynna **Szkoła Filmowa**, którą można podziwiać z zewnątrz oraz urokliwy park "Źródlińska", gdzie kręcono romantyczne sceny z "Ziemi Obiecanej".*

*Łódź ma też swoją **Aleję Gwiazd** na ulicy Piotrkowskiej. Po stronie wschodniej znajdują się gwiazdy reżyserów i operatorów, natomiast po stronie zachodniej – aktorów. Pierwszym aktorem, który w 1996 roku otrzymał swoją gwiazdę, był znany z "Ziemi Obiecanej" Andrzej Seweryn.*

*Dla wielbicieli Se-Ma-Fora przygotowano szlak **Łódź Bajkowa**, który składa się z dziesięciu pomniczków przedstawiających postaci z filmów animowanych. Są wśród nich m. in.: Miś Uszatek, Miś Colargol, Wróbelek Cwirek oraz koty : Filemon i Bonifacy.*

Poszukiwanie ich to ciekawy scavanger hunt.

Anna Kraus

¿Cómo llegar?

Łódź tiene vuelos directos a Málaga y Alicante. También tiene cómodas conexiones en tren con la mayoría de ciudades de Polonia.

¿Dónde alojarse?

Hotel Stare Kino en la calle Piotrkowska. Las elegantes habitaciones están decoradas con fotogramas de las películas más famosas rodadas en Hollywood y Hollylódź.

¿Dónde comer?

Cesky Film - el único restaurante de Łódź que sirve platos basados en recetas originales checas. Está situado en el complejo postindustrial de Scheibler, lo que supone una ventaja adicional para las personas que, además de una cocina sabrosa, buscan un descanso del ajetreo de la ciudad. El restaurante dispone de menú infantil. También es un pub que ofrece cinco tipos de cerveza de barril de la cervecería Cerna Hora.

Escrito por: **ANNA KRAUS**

Jak dojechać?

Łódź ma bezpośrednie połączenie lotnicze z Malagą i Alicante. Posiada też dogodne połączenia kolejowe z większością miast w Polsce.

Gdzie się zatrzymać?

Hotel Stare Kino przy ulicy Piotrkowskiej. Eleganckie pokoje są ozdobione fotosami z najśłynniejszych fimów kręconych w Hollywood i Hollylódź.

Gdzie zjeść?

Cesky Film - jedyna w Łodzi restauracja, serwująca potrawy oparte na oryginalnych czeskich przepisach. Położona jest na terenie pofabrycznego kompleksu Scheiblera, co jest dodatkowym atutem dla osób, które poza smaczną kuchnią szukają odpoczynku od miejskiego zgiełku. Restauracja posiada menu dla dzieci. To również pub, który oferuje pięć rodzajów beczkowego piwa z browaru Cerna Hora.

Autorka: **ANNA KRAUS**

VISTULARTE

Visita nuestra nueva pagina web

Odwiedź naszą nową stronę internetową

www.vistularte.pl

NAJNOWSZY FILM REŻYSERÓW
„TRUFLARZY”

GAUCHO GAUCHO

„ZACHWYCAJĄCA OPowieŚĆ O ŚWIECIE PEŁNYM
CZUŁOŚCI, CIEPŁA I SZCZĘŚCIA”

- Screen Daily -

LA POSTAL EN BLANCO Y
NEGRO DE ARGENTINA

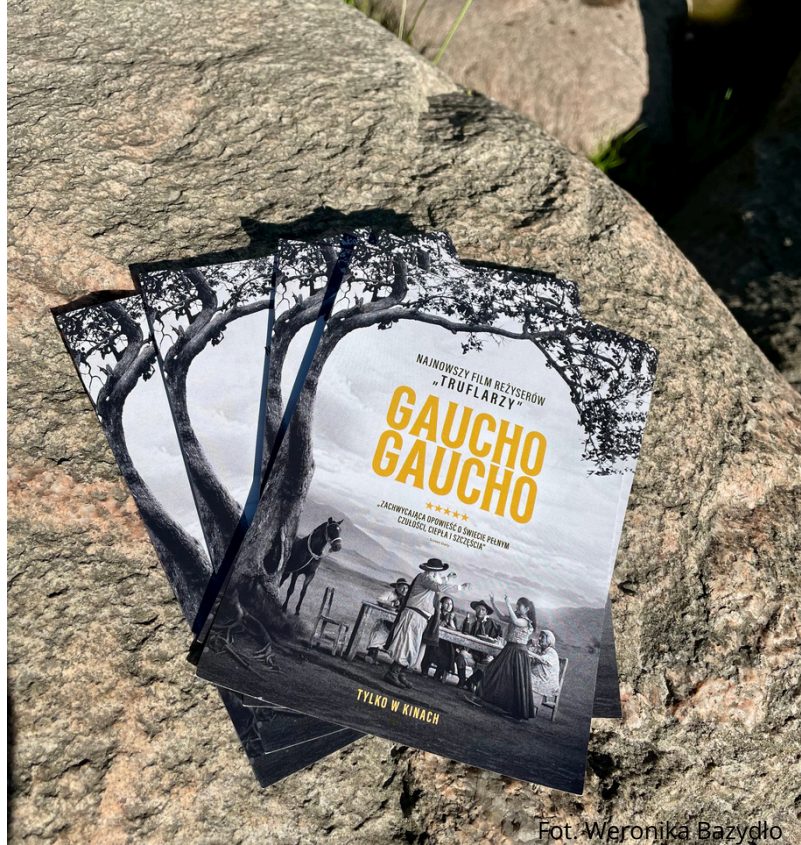
CZARNO-BIAŁA POCZTÓWKA Z
ARGENTYNY

TYLKO W KINACH

Los directores Michael Dweck y Gregory Kershaw revelan la poesía de la vida de los gauchos en el noroeste de Argentina. Conocidos por su documental *The Truffle Hunters* (2020), Dweck y Kershaw nos invitan ahora al mundo íntimo de los gauchos de la provincia de Salta. A través de las historias, seguimos el devenir diario de hombres y mujeres del campo: su trabajo, sus sueños, sus creencias y su aprecio por una vida alejada del bullicio de la ciudad.

Cada plano se siente como una fotografía o una pintura en blanco y negro que pone el énfasis en los paisajes montañosos y en el pueblo nativo de la región. Aunque la existencia gaucha puede parecer dura, la película la muestra con una sorprendente mezcla de fuerza y delicadeza. La cámara se desplaza con parsimonia, pero las escenas cobran dinamismo cuando los jinetes emergen y desaparecen dentro del encuadre.

De este modo, el documental trasciende el mero retrato etnográfico para explorar el espíritu de estos hombres y mujeres: aquello que llevan en el corazón y el alma.

Fot. Weronika Bazydło

*Reżyserzy Michael Dweck i Gregory Kershaw przedstawiają poezję życia na wsi w północno-zachodniej Argentynie. Znani z poprzedniego dokumentu *The Truffle Hunters* (2020), tym razem zapraszają nas do intymnego świata kowboi, zwanych gauchos, zamieszkujących prowincję Salta. Poprzez ich wyznania poznajemy codzienność mieszkańców tych odległych terenów: pracę, marzenia, wierzenia oraz pragnienie ucieczki od zgiełku miasta.*

Każdy kadr zachwyca – niczym czarno-biała fotografia czy malowniczy obraz górskich krajobrazów i ludzi tego regionu. Choć życie gauchos może wydawać się surowe, film ukazuje je jednocześnie z ogromną mocą i delikatnością. Kamera pozostaje często nieruchoma, podczas gdy dynamika i ruch zachodzą wewnątrz kadru, co potęguje wrażenie autentyczności.

W ten sposób twórcy uchwycili ducha ludzi, których dokumentują – ich serca i dusze.

Un vínculo profundo con la naturaleza y la fe

La película subraya la sincronía única entre el gaucho y su caballo: dos seres conectados y dependientes el uno del otro. Aprendemos también cómo el respeto por la Madre Tierra forma parte integral de su cosmovisión. Esa devoción no excluye la religiosidad: muchas de estas personas combinan su vínculo con la naturaleza con prácticas católicas tradicionales, fusionando ambas fuentes de fe.

Głęboka więź między naturą a wiarą

Film pokazuje niezwykłą synchronizację między gaucho a jego koniem – dwiema istotami ściśle powiązаныmi i zależnymi od siebie nawzajem. Szacunek dla Matki Ziemi jest integralnym elementem ich światopoglądu; jednocześnie wielu z nich łączy tę więź z tradycyjnymi praktykami religijnymi, tworząc unikalną, duchową jedność natury i religii.

Retratos de vida auténticos

La apertura es inolvidable: un gaucho durmiendo sobre su caballo al filo del amanecer. No hacen falta palabras para sentir la comunión entre ambos. Sin embargo, el documental integra testimonios directos:

- Un hombre mayor repasa su vida y las decisiones que lo forjaron.
- Jony, un joven, confiesa a su padre Solano su anhelo de convertirse algún día en un verdadero gaucho.
- Gauda Gonza, una adolescente, lucha por abrirse camino en un mundo tradicionalmente masculino, el del jinete de rodeo.

En cada mirada se asoma la honestidad de quienes relatan sus historias.

Opowieści z życia

Dokument otwiera niezapomniany kadr: gaucho śpiący na grzbiecie swojego konia. Scena nie potrzebuje słów, by oddać jedność człowieka i zwierzęcia. W kolejnych scenach poznajemy indywidualne historie:

- Starszy mężczyzna, który wspomina życie i decyzje, które je ukształtowały.
- Jony, młody chłopiec, który wyznaje ojcu, że jego marzeniem jest zostać prawdziwym gaucho.
- Gauda Gonza, nastoletnia dziewczyna próbująca się przebić w tradycyjnie męskim świecie rodeo.

Z każdej z tych historii bije autentyczność i szczerść.

Estreno y proyección en Varsovia

La película se estrenó en el Festival de Cine de Sundance 2024, donde obtuvo el Special Jury Prize for Sound.

A partir del **6 de junio**, podrá verse en el cine independiente **Luna**, recién reabierto en el corazón del barrio Śródmieście de Varsovia.

Sin duda, esta obra capturará los corazones de todos los espectadores.

Premiera w Polsce

Film miał swoją premierę na Festiwalu Filmowym w Sundance w 2024 roku, gdzie otrzymał Specjalną Nagrodę Jury za dźwięk.

Od **6 czerwca 2025** roku będzie wyświetlany w studyjnym kinie **Luna**, które ponownie otworzyło drzwi w sercu warszawskiego Śródmieścia.

Ta intymna opowieść wycisza, zatrzymuje czas i pozwala widzowi uwolnić się od codziennego pośpiechu, na dłużej pozostając w jego sercu i pamięci.

Escrito por: **Weronika Bazydło**

BODAS SÁRMATAS

5

SARMACKIE GODY

Matrimonio por beneficios

En la Commonwealth sármata, los matrimonios por amor eran poco frecuentes. Tanto si uno nacía en la choza de un campesino como en la mansión de un noble, no podía elegir a su compañero de vida basándose únicamente en los sentimientos.

El matrimonio era la unión de dos familias que debían tener una riqueza y una posición comparables. Las uniones solían ser concertadas por casamenteros. Esta función la desempeñaban parientes y amigos de la pareja. Entre los judíos había casamenteros profesionales, los shadchan, que cobraban por sus servicios.

Sin embargo, lo más frecuente era que los matrimonios infantiles fueran concertados por los padres...

Małżeństwo z korzyści

W sarmackiej Rzeczypospolitej małżeństwa z miłości były rzadkością. Niezależnie od tego, czy ktoś urodził się w chłopskiej chacie czy w szlacheckim dworze, nie mógł wybrać sobie życiowego partnera, kierując się tylko uczuciem.

Małżeństwo stanowiło połączenie dwóch rodzin, które powinny mieć porównywalne majątki i pozycję. Związki były z reguły aranżowane przez swatów. Funkcję tę pełnili krewni i znajomi pary. Wśród Żydów istnieli profesjonalni swaci, szadchanowie, którzy za swoje usługi otrzymywali wynagrodzenie.

Częściej jednak małżeństwa dzieci aranżowali rodzice...

Bígamo de once años

Cuando Salomón Maimón tenía once años, ¡su padre lo comprometió con dos chicas! ¿Cómo sucedió esto?

Salomón era un muchacho muy capaz, competente en estudios religiosos, y toda persona religiosa deseaba un yerno así. Cuando el padre de Salomón, Josué, llegó a la posada de la señora Rysia, la emprendedora mujer le exigió que desposara a Salomón con su hija.

Jedenastoletni bigamista

Kiedy Salomon Majmon miał jedenaście lat ojciec zaręczył go z dwoma dziewczynami! Jak do tego doszło?

Salomon był bardzo zdolnym chłopcem, biegłym w naukach religijnych, a każda religijna osoba pragnęła mieć takiego zięcia. Kiedy ojciec Salomona, Jozue, zawitał do gospody pani Rysi, przedsiębiorcza kobieta wymogła na nim, by zaręczył Salomona z jej córką.

Al principio, el padre intentó defenderse. Sin embargo, cedió a la presión ejercida por los amigos de Rysia, a quienes la posadera había invitado a la fiesta de compromiso. Algún tiempo después, Josué recibió la visita de un acreedor. Se ofreció a perdonar al padre de Salomón todas sus deudas, pero con la condición de que Salomón se convirtiera en su yerno. Josué aceptó. Pensaba romper el compromiso de su hijo con la hija de Rysia, pero antes de que eso ocurriera, los padres de los dos prometidos se encontraron.

Se entabló un pleito, que ganó la señora Rysia, pero el padre de la otra novia se negó a aceptar perder. Al amparo de la oscuridad, secuestró de la casa a Solomon, de once años. Lo cogió de la mesa en la que el niño dormía, lo metió en un carro y partió hacia la puerta. El niño siguió durmiendo como una piedra, pero el secuestrador debió de hacer ruido porque los miembros de la casa descubrieron el secuestro. Lo persiguieron y volvieron a capturar a Salomón de las manos de su posible suegro.

Początkowo ojciec próbował się bronić. Ugiął się jednak pod presją wywołaną przez znajomych Rysi, których karczmarka zaprosiła na ucztę zaręczynową. Jakiś czas potem Jozuego odwiedził wierzyciel. Zaproponował, że umorzy ojcu Salomona wszystkie długi, ale pod warunkiem, że Salomon zostanie jego zięciem. Jozue się zgodził. Planował zerwać zaręczyny syna z córką Rysi, ale zanim to nastąpiło rodzice obu narzeczonych się spotkali!

Doszło do procesu sądowego, który wygrała pani Rysia, ale ojciec drugiej narzeczonej nie chciał pogodzić się z przegraną. Pod osłoną nocy porwał jedenastoletniego Salomona z domu. Zabrał go ze stołu, na których chłopiec spał, wpakował na wóz i ruszył do bramy. Chłopiec spał dalej jak kamień, ale porywacz musiał narobić hałasu, bo domownicy odkryli porwanie. Puścili się w pogoń i odbili Salomona z rąk niedoszłego teścia!

La edad no hace la diferencia

Jan Chryzostom Pasek, noble mazoviano, fue cortejado por su cuñado, el señor Remiszewski. Este Remiszewski le invitó a una fiesta en Cracovia, donde le presentaron a su hermana, una viuda adinerada. Acogieron al mazoviano hasta que le propuso matrimonio y se casó con la alegre viuda.

El matrimonio de Juan Crisóstomo fue feliz, a pesar de la diferencia de edad entre los cónyuges. La señora Pasek tenía cuarenta y seis años en el momento de las nupcias (aunque su marido le daba sólo treinta). El señor Pasek tenía treinta y un años.

Wiek bez różnicy

Jan Chryzostom Pasek, szlachcic mazowiecki, został zeswatany przez swojego szwagra, pana Remiszewskiego. Ów Remiszewski zaprosił go w krakowskie i tam w czasie biesiady przedstawił mu swoją siostrę – majątną wdowę. Goszczono mazowszanina dopóty, dopóki się nie oświadczył i nie ożenił z wesołą wdówką.

Małżeństwo Jana Chryzostoma było szczęśliwe, mimo różnicy wieku między małżonkami. Pani Paskowa w chwili zaślubin miała czterdzieści sześć lat (choć mąż dawał jej zaledwie trzydzieści). Pan Pasek liczył sobie trzydzieści jeden wiosen.

Y vivieron mucho y... infelizmente

No todos los matrimonios concertados tuvieron tanto éxito. Incluso una relación con un príncipe, contrariamente a lo que se escribe en los cuentos de hadas, no aseguraba una vida larga y feliz. La princesa Dorota Radziwiłł, de soltera Przebendowska, era golpeada y humillada regularmente por su marido, Jan Mikołaj. Durante una discusión, el despreciable marido tiró al suelo a su mujer embarazada y luego intentó atravesarla con una espada. La situación fue salvada por los criados.

Dorota huyó varias veces de su perseguidor. Se refugió, por ejemplo, en un convento de monjas de la Visitación en Varsovia. Tras catorce años de sufrimiento, solicitó al nuncio (representante del Papa) la anulación de su matrimonio. Incluso la muy restrictiva ley de la Iglesia católica permitía la separación de los cónyuges si el marido ejercía violencia contra su mujer.

I żyli długo i... nieszczęśliwie

Nie wszystkie aranżowane mariaże były tak udane. Nawet związek z księciem, wbrew temu co piszą w baśniach, nie zapewniał długiego i szczęśliwego życia. Księżna Dorota z Przebendowskich Radziwiłłowa była regularnie bita i poniżana przez swojego męża, Jana Mikołaja. W czasie jednej z kłótni podły mąż cisnął ciężarną żonę o ziemię, a potem usiłował przebić ją szpadą. Sytuację uratowała służba.

Dorota kilkakrotnie uciekała od swojego prześladowcy. Schroniła się na przykład w klasztorze wizytek w Warszawie. Po czternastu latach cierpień złożyła do nuncjusza (przedstawiciela papieża) wniosek o unieważnienie małżeństwa. Nawet bardzo restrykcyjne prawo kościoła katolickiego dopuszczało rozejście się małżonków, jeśli mąż używał wobec żony przemocy.

Dorota obtuvo la separación del tribunal eclesiástico. Sin embargo, el caso de anulación del matrimonio se prolongó otros diez años. Durante este tiempo, el príncipe Radziwiłł intimidó a los testigos. Golpeó a uno de ellos y encarceló a otro. La angustia de Dorota sólo terminó con la muerte de su cruel cónyuge.

La nuera de Dorota, Alexandra, era igualmente infeliz. Su marido, Marcin Mikołaj Radziwiłł, la amenazó de muerte muchas veces. Ella acabó huyendo de él, pero murió poco después.

Dorota uzyskała od sądu kościelnego separację. Jednak sprawa o unieważnienie małżeństwa toczyła się przez kolejne dziesięć lat. W tym czasie książę Radziwiłł zastraszał świadków. Jednego z nich pobił, innego wtrącił do więzienia. Udręki Doroty zakończyła dopiero śmierć okrutnego małżonka.

Równie nieszczęśliwa była synowa Doroty, Aleksandra. Jej mąż, Marcin Mikołaj Radziwiłł, wiele razy groził jej śmiercią. W końcu od niego uciekła, ale niedługo potem zmarła.

En aquella época, el príncipe viudo tomó como esposa a Marta Trębicka, de doce años. Esto se ajustaba a la ley eclesiástica de la época, pero aún así causó un gran escándalo. Los sármatas rara vez se casaban con niñas menores de catorce años.

Marta atormentó al príncipe loco durante casi diez años hasta que fue incapacitado por la familia.

Queridas niñas, si un «príncipe» os ofrece matrimonio o incluso llevaros en su coche, no os dejéis engañar. Huid de inmediato!

Escrito por: **ANNA KRAUS**

Wówczas owdowiały książę pojął za żonę dwunastoletnią Martę Trębicką. Było to zgodne z ówczesnym prawem kościelnym, ale i tak wywołało spory skandal. Sarmaci rzadko wydawali za mąż dziewczęta młodsze niż czternastolatki.

Marta męczyła się z szalonym księciem prawie dziesięć lat, dopóki nie został ubezwłasnowolniony przez rodzinę.

Drogie dziewczynki, jeśli jakiś „książę” proponuje wam małżeństwo lub choćby przejażdżkę swoim autem, nie dajcie się zwieść. Od razu uciekajcie!

Autorka: **ANNA KRAUS**

*¿Te interesa colaborar
con nosotros?*

Escríbenos un mensaje

**Be one
of us**

vistularte@gmail.com

*Jesteś zainteresowany
współpracą z nami?*

Napisz do nas wiadomość

VISTULARTE

Siguenos en nuestras redes sociales.
Obserwuj nas w mediach społecznościowych.

www.vistularte.pl

vistularte@gmail.com

